

Vlaams
Parlement

vergadering **C179 – LEE26**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 17 april 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het beleid van sommige gemeenten om het aantal verkavelingen tot het strikte minimum te beperken - 936 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het GRUP met betrekking tot de afbakening van het zeehavengebied van Antwerpen en het bijhorende actieprogramma - 1243 (2012-2013)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het klooster van Opgrimbe - 1203 (2012-2013)	13
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tegenstrijdigheden tussen de Vlaamse spoorstrategie en het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen - 1233 (2012-2013)	15
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over stilzwijgende weigering bij de aanvraag van vergunningen - 1329 (2012-2013)	19
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Cel Vlaamse en Strategische Investeringsprojecten - 1337 (2012-2013)	21
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aangekondigde evaluaties van het Handhavingsplan Ruimtelijke Ordening - 1351 (2012-2013)	23
Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Raad voor Vergunningsbetwistingen - 1287 (2012-2013)	24

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

**Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het beleid van sommige gemeenten om het aantal verkavelingen tot het strikte minimum te beperken
- 936 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, collega's, minister, rond deze tijd hebben de nieuwe gemeentebesturen hun beleidsplan opgemaakt, of zijn ze er althans mee bezig. Sommige gemeentebesturen denken er luidop over na om een eventuele toekomstige bevolkingsaan groei in hun gemeente in te perken. Tegen 2050 zal Vlaanderen 7 miljoen inwoners tellen, zo is voorspeld. Dat zijn er 1 miljoen meer dan vandaag. Vlaanderen staat voor de uitdaging om te anticiperen op die stijging en in de nodige faciliteiten te voorzien.

Minister, in mei vorig jaar keurde u het groenboek Beleidsplan Ruimte goed. Dat groenboek, met als titel 'Vlaanderen in 2050: mensenmaat in een metropool?' heeft een levendig maatschappelijk debat veroorzaakt. U wou nog tot 15 februari zo veel mogelijk besturen, organisaties en geïnteresseerde burgers de gelegenheid geven hun mening kenbaar te maken over het Vlaanderen van de toekomst.

1 miljoen Vlamingen meer en een verandering van de samenstelling, dat betekent ook een grotere nood aan openbaar vervoer, wegen, scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, woonhuizen enzovoort. In het groenboek kunnen we lezen dat dit een gedifferentieerd en kwalitatief woonaanbod vraagt, dat betaalbaar, aantrekkelijk en toegankelijk is en waar voldoende aanbod aan voorzieningen essentieel is.

Het is inderdaad ook niet onbelangrijk om mee na te denken over de oorzaken van een bevolkingsgroei. Vandaag zijn er echter gemeentebesturen die maatregelen treffen om de sterke bevolkingsgroei in hun gemeente tegen gaan. Dat doen ze door bijvoorbeeld het aantal nieuwe verkavelingen tot het strikte minimum te beperken, door het aantal bouwlagen te verminderen, door grotere percelen op te leggen, of zelfs door het aantal woningen in een verkaveling te beperken. Door een verkavelingsstop of door het nemen van dergelijke maatregelen zal het aanbod aan woonentiteiten in bepaalde gemeenten niet aan de stijgende vraag kunnen voldoen, waardoor andere steden en gemeenten een bijkomende toestroom van nieuwe bewoners zullen kennen.

Minister, hoe evalueert u het beleid van bepaalde gemeenten om het aantal toegestane verkavelingen tot het strikte minimum te beperken of, ruimer gesteld, om maatregelen te nemen die een bevolkingsgroei in hun gemeente tegengaan? Is het verantwoord om, in het licht van de bevolkingsgroei van 1 miljoen Vlamingen, een verkavelingsstop in te voeren, zodat de last naar andere steden en gemeenten verschoven wordt? Wat zult u ondernemen wanneer gemeenten weigeren om in de nodige woonfaciliteiten te voorzien die noodzakelijk zijn om op zo'n bevolkingsexplosie te anticiperen? Denkt u eraan om maatregelen te nemen om de bevolkingsexplosie gelijkmatiger te spreiden over Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Ik zal niet ingaan op dit concrete, lokale dossier, maar als ik dat allemaal hoor en lees, is mijn eerste reactie dat dat lokaal bestuur toch wel kloten aan het lijf heeft. Ik denk niet dat je er veel tegenkomt die dat zullen doen. De meesten zullen denken: 'hoe meer woongebied, hoe liever'.

Als men echt zo'n visie ontwikkelt, moet je daar misschien ook wel begrip voor hebben, en respect hebben voor die lokale autonomie. Die mensen zullen dat immers ook aan hun kiezers moeten uitleggen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw De Waele, ik heb eerlijk gezegd niet meteen weet van een verkavelingsstop of -beperking in een Vlaamse gemeente. U zegt zelf dat eraan gedacht wordt, maar er is, voor zover wij weten, nog nergens een echte verkavelingsstop.

Binnen het juridische aanbod in de bestemmingsplannen is de verkaveling een instrument om het aanbod te ontwikkelen. Elke aanvraag tot een verkaveling zal uiteindelijk een gemotiveerde beslissing van de vergunningverlenende overheid vragen, in vele gevallen de gemeente. Bij die beslissing zal rekening moeten worden gehouden met alle aspecten van een goede ruimtelijke ordening, stedenbouwkundige voorschriften, effecten op mobiliteit, sociale normen enzovoort. Het is natuurlijk best mogelijk dat een gemeentebestuur een aanvraag weigert, omdat ze bijvoorbeeld onverenigbaar is met stedenbouwkundige voorschriften of met de goede ruimtelijke ordening, of omdat ze een negatieve watertoets krijgt.

Bij de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening moet de gemeente uiteraard ook rekening houden met bepaalde aspecten op het vlak van verkeer en mobiliteit of inpasbaarheid in de omgeving. Het gemotiveerd weigeren van bepaalde aanvragen kan volgens mij zeker niet beschouwd worden als een algemene verkavelingsstop. De gemeenten kunnen vanuit de visie in het gemeentelijk structuurplan uiteraard ook bewust omgaan met het bestaande juridische aanbod in functie van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van hun grondgebied.

Deze visie vormt een geïntegreerd en afgewogen beleidskader en kan ertoe leiden dat de gemeente vooral wil inzetten op inbreiding, verdichting en nieuwe woonconcepten om het bestaande aanbod te optimaliseren en in die zin terughoudend is bij het aansnijden van bijvoorbeeld bepaalde woonuitbreidingsgebieden. Toen de bouwsector kwam vragen om alle woonuitbreidingsgebieden onmiddellijk open te stellen, heb ik gezegd dat dat gemeente per gemeente en geval per geval moest worden bekeken.

In uw laatste vraag spreekt u over een bevolkingsexplosie. Ik denk dat ‘explosie’ overdreven is, maar er is zeker een bevolkingsaan groei. Vlaanderen zal ook in de toekomst een behoefte aan bijkomende woongelegenheden kennen. Hiervoor zijn verschillende redenen. De belangrijkste zijn volgens mij de gezinsverdunding, de vergrijzing waardoor mensen langer in een eengezinswoning blijven wonen, en de immigratie. Dit heeft de vraag naar een gedifferentieerd woonaanbod tot gevolg. Dat is ook een van de discussies die we met het groenboek wensten aan te gaan. Als we weten dat de bevolking zal stijgen, moeten we dan maar nieuwe woongebieden blijven aansnijden of kunnen we er op een andere manier mee omgaan? Ik geef hier geen standpunt, maar is het logisch dat iemand van 85 jaar nog in een grote woning blijft wonen? Als men een heel interessant ander aanbod krijgt, zal hij misschien zijn woning wel verlaten. We moeten hier eens over nadenken en discussiëren zonder er automatisch antwoorden op te geven.

De mogelijkheden om vanuit Ruimtelijke Ordening in een spreiding te voorzien in de bevolkingsgroei is mijns inziens geen realistische gedachte. Ik denk niet dat het mogelijk is om te zeggen dat er in Antwerpen geen plaats meer is maar in Brugge wel. Ik zeg het zwart-wit om aan te tonen hoe moeilijk zoiets is. Bij het ontwikkelen van nieuwe gebieden voor wonen zal in de eerste plaats de markt inspelen op de gewijzigde woonbehoeften en op die manier invulling geven aan nieuwe woongebieden. Binnen het juridisch aanbod zal het dan ook in eerste instantie de markt zijn, meestal samen met de lokale overheid, die bepaalt voor welke gebieden een aanvraag wordt ingediend en goedgekeurd.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Voor alle duidelijkheid: ik heb mij met deze vraag helemaal niet pro of contra uitgesproken over een gemeente die een bepaald stedenbouwkundig beleid voert.

Er is wel een dualiteit. Enerzijds zijn er prognoses die zeggen dat de Vlaamse bevolking zal aangroeien met ongeveer 1 miljoen inwoners, wat niet gering is. We kunnen het woord

‘explosie’ of ‘groei’ gebruiken, maar dat is niet de essentie. Er zullen ongeveer 1 miljoen Vlamingen bij komen die allemaal moeten worden gehuisvest. Anderzijds zijn er gemeenten – en ik ga uit van mijn eigen gemeente – die zeggen dat ze niet verder willen groeien, dat ze een bouwstop willen invoeren en dus verstedelijking willen tegengaan. Het is hun goed recht en het behoort tot de autonomie van de gemeenten om daarover te oordelen. Er is dan uiteraard minder plaats in die gemeenten om die bijkomende mensen een plaats te geven waardoor ze naar ergens anders moeten gaan. Gaan we dan niet naar een situatie dat sommige gemeenten heel wat inwoners meer krijgen terwijl andere exclusiever zijn?

Minister, ik wou hierover uw mening horen. Vindt u dat het mag of moeten we de bevolkingsaan groei meer spreiden over Vlaanderen? Als libertijn ga ik zeker niet zeggen dat iemand zijn woonplaats niet mag kiezen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, collega's, men moet een onderscheid maken tussen stedelijk gebied en buitengebied. Ik denk niet dat het een optie is om de buitengebieden aan te snijden voor woonuitbreiding.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik had graag een beetje aangevuld. Het is maar goed dat u als minister van Ruimtelijke Ordening niet kunt bepalen wie waar gaat wonen. We zien dat vandaag in Londen gebeuren, daar heeft men een ambitieuze ruimtelijke ordening, maar dat doet toch de wenkbrouwen fronsen. Aan de andere kant hebt u toch wel instrumenten om Vlaanderen woonuitbreidingsgebieden te geven of bestemmingsgebieden in te kleuren als woonzone of ze niet in te kleuren.

Ik volg ook van nabij het stedenbeleid op. Ik heb daar een studie over gemaakt. Er is een studie van de Vlaamse Regering over: ‘Steden binnenstebuiten!’. Daarin staat – dat wordt ook op alle colloquia gezegd – dat de bevolkingsprognoses die het Planbureau heeft opgemaakt, fel onderschat zijn. Als je wilt zorgen voor betaalbaar wonen, dan moet je ook een aanbodzijde hebben. Heb je dat niet, dan worden de prijzen van de woningen steeds hoger. De vraag is natuurlijk: waar wil je die woningen? Dat is uw bevoegdheid. Je kunt heel Vlaanderen volbouwen. Daar ben ik absoluut geen voorstander van. Ik ben er ook geen voorstander van dat men de open ruimten steeds verder zal inkleuren tot woonuitbreidingsgebieden. Ik vind dat men slim met de ruimte moet omgaan. In die zin ben ik een vrij groene liberaal, zoals de heer Vandaele een groene N-VA'er is.

Aan de andere kant zien we dat in Antwerpen op tien jaar tijd 50.000 mensen zijn bijgekomen. Dat is al een centrumstad op zich. Dat vergt een nauwgezet beleid. Voor Antwerpen alleen is dat nog niet zo'n groot probleem, omdat het een stad is met 450.000 inwoners. Je hebt de kern en de rand. Sommige mensen van Antwerpen zeggen dat de rand dat niet kan blijven opvangen. Misschien moeten we gaan naar een ruimere visie. Nu heeft men de stad en het buitengebied. Dat is ouderwets. We moeten overgaan tot iets nieuws, tot stadsregio's. Brugge bijvoorbeeld heeft 120.000 inwoners, en het arrondissement heeft 240.000 inwoners. Dat is de helft van Antwerpen. Men spreekt soms van stadsvlucht naar de randgemeenten. Men schreeuwt vandaag dat er niet genoeg middelen zijn voor de stad. De stad heeft een centrumfunctie. Ik denk dat we moeten komen tot stadsregio's, tot een schaalvergroting, wil men al die functies blijven opvangen.

Minister, wat u ook kunt doen, is woondichtheden bepalen voor de steden. Vandaag worden in bepaalde steden vijftig woningen per hectare gerealiseerd. Minister, voor mij is ruimtelijke ordening de grootste hefboom voor het woonbeleid. Minister Van den Bossche zal er niet geraken met het geven van een premie. De grote hefboom voor het wonen is de ruimtelijke ordening. Ik vraag dus aan u: waar wilt u naartoe in de toekomst en wat doet u met die onderschatting?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Heel eenvoudig: het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). Tot februari kon wie dan ook daar iets op zeggen. Ook jullie gemeenten kunnen reageren.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Het is toch normaal dat ik dat als parlements lid ook doe.

Minister Philippe Muylers: Ik zal nu niet antwoorden. Er is een groenboek dat de discussie die jullie beiden vragen, al een hele tijd aan het losweken is en waar we een hoop reacties op hebben gekregen. Op basis van die reacties wil ik naar een witboek gaan.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Of een blauwboek.

Minister Philippe Muylers: Neen, het is groen en wit. Voor mij mag het alle kleuren hebben, maar dit is de klassieke en de Europese benadering.

Mevrouw De Waele, u hebt de vraag ingediend en ik wil vooral daarop reageren. Mevrouw Van Volcem, vele dingen die u naar voren brengt komen in het BRV naar voren: centrumstad, rand enzovoort. Dat wordt allemaal in het groenboek BRV behandeld.

Ik ben niet iemand, en zeker niet wat betreft Ruimtelijke Ordening, die de autonomie van de gemeenten eens gaat fnuiken. Er zitten ook te veel burgemeesters in het parlement om dat te realiseren, mocht je dat willen. Ik zeg echter niet dat ik dat wil. Ik wil dat helemaal niet. Ik geloof erin dat degenen die het dichtst bij de plaatselijke situatie staan, die ook het best kunnen inschatten. Wie kan er beter inschatten hoe het wonen in de eigen streek het best kan worden opgelost? Door inbreiding? Is er genoeg capaciteit? Wat zijn de gevolgen als je bijkomend woongebied maakt en misschien wel bevolking aantrekt van elders? Mijn kinderen zijn alle twee niet in mijn gemeente blijven wonen, ze zijn elders gaan wonen. Ik woon in de rand en zij zijn naar de stad gegaan. Er spelen veel factoren mee, zoals de plaats van het werk en dergelijke. Het inspelen op de plaatselijke situatie moet je daarom voldoende kansen geven.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, het is mooi, we zitten wat dat betreft op dezelfde golflengte. De autonomie van de gemeenten blijft uiteraard overeind maar vooral de keuze van de bewoners zelf. Het is essentieel dat die kunnen gaan en staan en wonen waar zij willen in Vlaanderen. We mogen echter niet vergeten dat er 1 miljoen mensen bijkomen op korte tijd, tot 2050. Dat is dertig jaar of één generatie. Na 2050 zal dat 1 miljoen misschien 2 miljoen worden. Vlaanderen zal echt worden volgebouwd. Daarom zal het anders moeten gebeuren. U kunt het initiatief nemen, en hebt dat ook gedaan, om al na te denken hoe we dat kunnen oplossen.

Maar zoals ik ook al in de plenaire vergadering te kennen heb gegeven: dit zijn natuurlijk niet meer dan pleisters op de wonde. De essentie van het hele verhaal is hoe we van deze bevolkingsgroei af raken. We moeten ook weleens durven na te denken. Ik weet dat ik een moeilijke discussie aanga, maar we moeten ook eens de ‘guts’ hebben om de vraag te stellen of Vlaanderen echt zal worden volgebouwd of dat we moeten nagaan hoe we gericht kunnen omgaan met een bevolkingsgroei.

Dat is dan natuurlijk een andere discussie. Dat is uiteraard geen discussie voor een minister van Ruimtelijke Ordening. Het zijn twee zaken van één, maar als je de oorzaak niet wegneemt, dan zul je altijd maar pleisters op de wonde moeten leggen.

Minister, ik dank u voor uw antwoord, en ik onthoud vooral het feit dat de autonomie van de gemeenten overeind blijft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het GRUP met betrekking tot de afbakening van het zeehavengebied van Antwerpen en het bijhorende actieprogramma - 1243 (2012-2013)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, de Vlaamse Regering heeft op vrijdag 15 maart het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor het havengebied van Antwerpen goedgekeurd. Met die beslissing legt de regering de nieuwe grenzen vast waarbinnen de haven zich in de toekomst verder kan ontwikkelen. Tegelijk werd ook een actieprogramma goedgekeurd. Het GRUP wordt nu nog voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

In haar motivering wijst de Vlaamse Regering op de economische voortrekkersrol van de haven van Antwerpen, die een belangrijke rol speelt in de welvaart van Vlaanderen, onder meer door de tewerkstelling van meer dan 60.000 mensen, waarvan 14.000 in de Waaslandhaven op de Linkerscheldeoever. Volgens de Vlaamse Regering zijn de ontwikkelingsplannen noodzakelijk voor de haven om haar voortrekkersrol in de Vlaamse economie en haar rol als wereldhaven te kunnen handhaven.

In het GRUP kiest de Vlaamse Regering daarom voor een uitbreiding van het havengebied met ongeveer duizend hectare. Het Verrebroekdok wordt verlengd, de Deurganckdoksluis wordt gebouwd, en naast het Deurganckdok wordt plaats gemaakt voor een nieuw havengebied: de Saeftinghezone.

Het GRUP voorziet ook in honderden hectaren natuurontwikkelingsgebied. Er komt een belangrijk areaal slikken en schorren tussen de Saeftinghezone en de Nederlandse grens, aansluitend bij het Verdronken Land van Saeftinghe.

Volgens de Vlaamse Regering wordt in dit GRUP het landbouwgebruik tijdelijk gehandhaafd, tot de definitieve gebieden worden afgebakend en ingenomen voor havenontwikkeling en natuurcompensaties.

Om diverse redenen kan de bewoning in Doel-centrum niet behouden blijven, en ook in Ouden Doel en Rapenburg zal de bewoning over enkele jaren verdwijnen.

Voorzitter, dit is een samenvatting van de persmededeling van de Vlaamse Regering.

Minister, de gevolgen hiervan zijn dat de bewoners van de gehuchten op zoek moeten gaan naar een nieuwe woonst. De 250 getroffen landbouwfamilies verliezen nog veel meer, want voor hen zijn er weinig of geen alternatieven. Ze zijn daarom uitermate ontgoocheld over de gang van zaken, en de reacties van de Boerenbond op het GRUP zijn dan ook ongemeen hard. Men begrijpt dat de verdere economische ontwikkeling van de haven niet uit te sluiten is, maar de erbij horende natuurcompensaties maken de landbouw twee keer slachtoffer, door de uitbreiding van de industrie en door de natuurcompensaties. De Boerenbond stelt dat hij steeds constructief heeft meegewerkt aan een haalbaar compromis en voelt zich daarom – en ik citeer letterlijk – “verraden door de Vlaamse Regering, die de landbouwers in dit havendossier blijkbaar alleen nog beschouwt als grondleveranciers”. In economisch onzekere tijden wordt dus zelfs gekozen voor braakliggende industrieterreinen, geflankeerd door vochtige natuurgebieden, ten koste van vruchtbare akkers.

Minister, ik heb de volgende vragen. Is in de huidige economische omstandigheden – de huidige benuttingsgraad van het Deurganckdok is, als we mild zijn, 20 procent – deze beslissing verantwoord? Wat zal de totale kostprijs zijn als men de projecten die nu voorliggen, allemaal wenst te realiseren?

Minister, uw voorgangers in de vorige Vlaamse Regering beloofden nog dat Ouden Doel en Rapenburg behouden konden blijven. Vanwaar deze koerswijziging? Waarom moeten de

onteigeningsplannen onmiddellijk starten? Is over deze materie voorafgaand overleg geweest met het gemeentebestuur van Beveren? Zo ja, met welk resultaat? Is hierover voorafgaand overleg geweest met de landbouworganisaties? Zo ja, met welk resultaat?

Minister, ik zou op dit laatste punt toch wel even verder willen ingaan omdat de reacties van de landbouwers ter plekke toch wel ongemeen hard zijn. Als je woonachtig bent in deze regio, en met deze mensen goede contacten hebt en naar hen luistert, dan begrijp ik ook hun woede en frustratie. Ik wil dit even verder toelichten, zodat de Vlaamse Regering toch nog over een aantal elementen eens kan nadenken over kansen tot bijsturing.

Ik denk dat de Boerenbond steeds heeft getracht om tot een haalbaar compromis te komen ondanks de bijzonder zware druk op de landbouwsector. Om dan toch te proberen tot een compromis te komen, is als landbouworganisatie zwaar uw nek uitsteken.

Ze pleiten – begrijpelijk – voor een zuinig ruimtelijk gebruik als algemeen principe. Daarbij zijn er twee aspecten essentieel, enerzijds gefaseerde inrichting van de gebieden, en anderzijds een definitieve evaluatie van de voortschrijdende natuurontwikkeling in de al ingerichte gebieden.

Als je natuurlijk wilt komen tot een objectieve evaluatie van de voortschrijdende natuurontwikkeling, dan moet er voldoende tijd zijn alvorens je de evaluatie van de natuurinrichting kunt beoordelen. Minister, u weet dat er samen met het Agentschap voor Natuur en Bos een plan was uitgewerkt om te werken in vijf fases. De inrichting van de eerste vier fases wordt definitief van kracht vier jaar nadat het GRUP is uitgevaardigd, en het sluitstuk van de tweede fase is de inrichting van de Nieuw-Arenbergpolder van 52 hectare en de Muggenhoek van 64 hectare. In beide gebieden zijn nog bijzonder veel jonge landbouwers aanwezig.

Volgens het voorstel dat nu voorligt, en volgens de voorlopige beslissing van de regering, wordt deze regio in 2025 volgens de voorschriften van het GRUP automatisch natuurgebied, tenzij kan worden aangetoond dat de gerealiseerde natuurinrichtingen wel volstaan. We moeten natuurlijk even nadenken over deze datum van 2025. Want de timing is mede afhankelijk van de inrichting van Doelpolder-Midden, en deze polder is op zijn beurt mede afhankelijk van de definitieve inrichting van de Hedwige- en de Prosperpolder, die moeten worden omgevormd tot een gezamenlijk slikken-en-schorrengebied. De meest gunstige prognose voor deze definitieve inrichting van de Hedwige- en de Prosperpolder is ten allervroegste 2019, minister, dat weet u beter dan ik. Pas op het moment dat deze zijn ingericht, kunnen de natuurontwikkelingsdoelstellingen die u vooropstelt, stilaan worden gerealiseerd. De datum van evaluatie zoals u die vandaag voorstelt voor de Nieuw-Arenbergpolder en de Muggenhoek is in alle objectiviteit, voor een eerlijke evaluatie, eigenlijk een aantal jaren te vroeg. Dat is een eerste essentieel punt.

Een tweede essentieel punt in de reactie van de landbouwers is de vraag of de hoogdringendheid van onteigeningen voor Doelpolder-Midden effectief noodzakelijk is. Men pleit voor een gefaseerde aanleg van een natuurgebied, maar ook voor een gefaseerde onteigening. De natuurinrichting is immers gekoppeld aan de ingekleurde ingebruikname van de Hedwige- en de Prosperpolder als slikken en schorren. Ik heb er daarnet al op gewezen, minister, dat dat ten vroegste gebeurt in 2019. Pas later zou eventueel Doelpolder-Midden moeten worden ingenomen. Als je weet wat de realiteit is van de fasering, waarom is het dan noodzakelijk dat nu bij hoogdringendheid Doelpolder-Midden onteigend zou worden?

Minister, ik heb met bijzonder veel aandacht geluisterd naar de argumenten die ter plekke leven. We kunnen nog veel elementen aangeven en dit op een sloganske manier doen. Ik probeer het op een technische manier te doen en te gaan naar de kern van de zaak, waarom de frustratie zo groot is. Enerzijds wordt gevraagd om de evaluatie op een objectieve manier te doen, om eventueel een beslissing te nemen voor de Nieuw-Arenbergpolder en de Muggenhoek, om deze nog een kans te geven op termijn. Deze evaluatie komt veel te vroeg. Anderzijds ziet niemand de noodzaak in om vandaag Doelpolder-Midden te onteigenen bij

hoogdringendheid, als je weet wanneer dit mogelijk ten allervroegste zou moeten worden gerealiseerd als natuurgebied, als dat het geval zou zijn.

Een derde element dat toch ook wat kwaad bloed heeft gezet, minister, is de brief van de sociaal bemiddelaar die naar de landbouwers is gestuurd. Vrijdag heeft de regering vergaderd en maandag is het schrijven toegekomen bij de landbouwers. Voor de beslissing genomen is, lag de brief met andere woorden reeds klaar. U weet beter dan ik, minister, dat dit dossier de Raad van State nog moet passeren. Is het dan wijs om maandag na de beslissing de brief bij de landbouwers te laten toekomen?

Minister, ik pleit er in alle rust en sereniteit voor dat de regering de moed heeft om toch nog even stil te staan bij een aantal belangrijke elementen. Een bijsturing kan voorkomen dat er bijzonder veel procedures worden gevoerd voor de Raad van State. Mochten er nog een aantal bijsturingen kunnen gebeuren, kunnen die leiden tot veel meer draagvlak. Voorzitter, mocht ik mijn tijd hebben overschreden, verontschuldig ik me daarvoor, maar het leek me nuttig om deze elementen uitgebreid toe te lichten aan de minister.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Excuseer, mijnheer De Meyer, u hebt een heel pak bijkomende punten naar voren gebracht. Spijtig genoeg moet ik, bijvoorbeeld voor de timing en de evaluatie van natuurgebied, verwijzen naar minister Schauvliege. Zij bepaalt de timing en de evaluatie voor natuurgebied, ook wanneer het nuttig en zinvol is.

Wat de informatieverspreiding naar de boeren betreft, hebt u volkomen gelijk dat we dat op voorhand hebben voorbereid. Dat kan ook, omdat we weten wat wordt besproken op de ministerraad. Als het wijzigt, moet de voorbereiding worden herzien. U weet net als ik, en dat is ook gebleken, dat het vrij snel in de pers komt. Dan is het beter dat de sociaal bemiddelaar de mensen ook vrij snel kan inlichten. De snelle reactie van de bemiddelaar vind ik geen negatief maar een positief punt.

Een derde punt is dat na de Raad van State een complete wijziging van een aantal zaken niet echt kan, denk ik. Ik ben geen jurist, maar voor zover ik weet, heeft dat te maken met wat de Raad van State als punten naar voren brengt. Dat zullen we op de ministerraad van de Vlaamse Regering bespreken, na het advies van de Raad van State.

Dan kom ik tot de vragen die u vooraf had ingediend. De Antwerpse haven is inderdaad een belangrijke motor van de Vlaamse welvaart. In totaal zorgt ze voor zo'n 150.000 arbeidsplaatsen, rechtstreeks en onrechtstreeks. Het is Hilde Crevits, als verantwoordelijk minister voor de haven, die het nodig acht om te kunnen inspelen op nieuwe economische dynamieken, om blijvend werkgelegenheid te kunnen creëren en om de concurrentiepositie van een wereldhaven als Antwerpen te kunnen handhaven.

De ontwikkelingszone Saeftinghe ligt voor de hand. Het is het enige resterende uitbreidingsgebied voor de Antwerpse haven. De uitzonderlijke, strategische ligging aan een hoofdwaterweg en de aansluiting op het bestaande havengebied verantwoorden mee de keuze die we hebben gemaakt.

De economische noodzaak is in het verleden, maar ook recent nog, gemotiveerd door de Economische Ontwikkelingsstudie, ook wel de EOS genoemd. Die studie heeft ook rekening gehouden met een crisissituatie. De studie is recent nog geoptimaliseerd en geactualiseerd, en dat heeft niet tot fundamenteel andere conclusies geleid. Indien u daarover verdere vragen hebt, kunt u terecht bij mijn collega Crevits.

Om al die redenen heeft de Vlaamse Regering beslist om nu ruimte te reserveren voor mogelijke toekomstige ontwikkelingen en uitbreidingen van de haven op Linkeroever. Maar het GRUP is ook nodig voor de haveninbreiding. En die haveninbreiding wordt momenteel gehypothekeerd door de ongunstige staat van instandhouding van de Speciale Beschermingszones. Ik kom daar straks op terug in mijn antwoord over de hoogdringendheid van de opeigingen.

Na de definitieve vaststelling van het GRUP kan eindelijk werk worden gemaakt van diverse projecten die al jaren geblokkeerd zijn. Het GRUP legt de krijtlijnen vast om te kunnen werken aan een toekomst voor de haven. Het schept duidelijkheid, bakent een zone af en zorgt voor rechtszekerheid. Zo kunnen bestaande projecten worden gedeblokkeerd en nieuwe investeerders aangetrokken. Het gecreëerde kader kan nu verder worden uitgewerkt en ingevuld.

Het GRUP brengt op zich geen kosten met zich mee, want het is een juridisch kader, maar er zijn natuurlijk wel kosten verbonden aan de elementen die samenhangen met het GRUP, zoals het flankerend landbouwbeleid, de natuurontwikkeling, de infrastructuurprojecten en de uitvoering van de andere delen van het actieprogramma.

Voor de kostprijs van de natuurontwikkeling verwijs ik naar het antwoord van minister Crevits op uw vraag met nummer 444 van 15 januari 2013. De cijfers die toen werden gegeven, zijn nog steeds actueel, heeft collega Crevits mij gemeld. De kostprijs van het flankerend landbouwbeleid is naar aanleiding van de vaststelling van het voorontwerp GRUP op 27 april 2012 geraamd op 7,35 miljoen euro.

Voor een aantal kosten kunnen we vandaag nog geen raming geven. Ik denk aan de kosten voor infrastructuurprojecten en andere delen van het actieprogramma. Sommige projecten en acties zijn al in uitvoering, zodat de middelen daarvoor al vastgelegd zijn. Voor andere is nog studie en verder overleg nodig en is er op dit ogenblik bijgevolg weinig of geen zicht op de kosten.

Een belangrijk onderdeel is de situatie van Ouden Doel en Rapenburg. U weet dat Ouden Doel en Rapenburg in aan getijden onderhevig gebied komen te liggen. Het was geen gemakkelijke beslissing, voor mij noch voor de Vlaamse Regering. De beslissing is zeker niet lichtzinnig genomen. Voor beide gehuchten geldt dat een behoud in een aan getijden onderhevig gebied enorme consequenties heeft, in eerste instantie op het vlak van veiligheid. Een behoud van de gehuchten betekent dat de bewoners als het ware in een kuip komen te liggen, omringd door hoge dijken die het water en het getij moeten tegenhouden. Ondertussen is onderzoek verricht naar in- en uitlaatconstructies en naar de hoogte van de dijken rondom het natuurgebied Doelpolder. De resultaten van het onderzoek waren niet van dien aard om de beslissing van de Vlaamse Regering over de voorlopige vaststelling bij te stellen.

We mogen en kunnen bij deze aan getijden gebonden situatie ook niet voorbijgaan aan de woon- en leefkwaliteit. Die zou voor die mensen ingrijpend veranderen ten opzichte van de huidige situatie, omdat de bereikbaarheid en het uitzicht sterk zouden wijzigen. Het weidse uitzicht op het open polderlandschap zou compleet verdwijnen. De polders worden natte natuur. De context van dijkwoningen en hoeves zou zodanig wijzigen dat we ook hun eventuele erfgoedwaarde ernstig in vraag moeten stellen.

De gehuchten zouden daarenboven oppervlakte innemen ten koste van het natuurkerngebied, niet alleen door de intekening van woongebied, maar ook door de noodzaak van de nieuwe dijken. Het behalen van de vooropgestelde natuurdoelstellingen binnen de voorziene natuurgebieden zou dan in het gedrang kunnen komen.

Het behoud van de gehuchten zou bovendien zeer hoge investerings- en onderhoudskosten met zich meebrengen. Er zijn de kosten voor de aanleg van de dijken, de kosten voor de infrastructuurwerken en het onderhoud voor de waterhuishouding, onder meer de afwatering, de waterzuivering en het tegengaan van verzilting, de kosten voor de bereikbaarheid en voor de nutsleidingen enzovoort. Die kosten zijn afgewogen tegen de kostprijs van de onteigening van de resterende zestien woningen in Ouden Doel en de twee in Rapenburg. De totale kost van behoud is aanzienlijk hoger dan de kost van onteigening.

Die gebieden waren overigens al in de jaren 80 als 'havenuitbreidingsgebied' aangeduid in het gewestplan. Dat heeft gemaakt dat de overheid al heel wat van de woningen daar heeft verworven. De getallen zijn wellicht niet door iedereen gekend, maar ik herhaal nog eens dat er op dit ogenblik in Ouden Doel nog 16 woningen in private eigendom zijn, op een totaal

van 23 bewoonde woningen. In Rapenburg zijn nog 2 bewoonde woningen in private eigendom, op een totaal van 9 bewoonde woningen.

Bij de vaststelling van het GRUP en na zware en integrale afweging van alle elementen, heeft de Vlaamse Regering gekozen voor een uitdoofbeleid. Tegelijkertijd heeft de Vlaamse Regering beslist over een sociaal begeleidingsplan voor bewoners en landbouwers en flankerende maatregelen, zoals het aanbieden van herhuisvestingsmogelijkheden in Prosperdorp. Daardoor krijgen de getroffen bewoners de kans om een nieuwe woonst te betrekken in de onmiddellijke omgeving en in een gelijkaardige omgeving.

In antwoord op uw vraag met betrekking tot de onteigeningen wil ik mij beperken tot de hoogdringende onteigening van de natuurgebieden. Die onteigeningen zijn nodig om de natuurgebieden te kunnen realiseren. De staat van instandhouding van de betreffende speciale beschermingszones is momenteel ongunstig. Voor elke havenontwikkeling geldt dat ze een significant negatief effect veroorzaakt op de natuur. Conform het Natuurdecreet moet dat gepaard gaan met natuurcompensatie, zoals we dat recent nog in andere dossiers gezien hebben.

De mogelijkheden om binnen de bestaande bestemmingen oplossingen te zoeken voor de noodzakelijke natuurcompensaties, zijn echter uitgeput. Dat legt een hypotheek op de economische ontwikkeling van de haven. Grote delen van het huidige havengebied kunnen bovendien niet ontwikkeld of in concessie gegeven worden, omdat ze vandaag een belangrijke natuurwaarde hebben of zijn ingeschakeld als tijdelijke natuurcompensatie, vandaar dat de ontwikkeling van robuuste natuur dringend nodig is. De realisatie van robuuste natuur vraagt tijd. Voor de natuurtypes is een volledige herinrichting van het gebied nodig met een totaal nieuw landgebruik.

In eerste instantie is de robuuste natuur, zoals ik al zei, dringend nodig voor de haveninbreiding. Na de definitieve vaststelling van het GRUP kan eindelijk werk worden gemaakt van projecten die al jaren geblokkeerd zijn. Daarnaast wil de Vlaamse Regering ook voor de toekomstige havenuitbreiding de piste met compensaties vermijden door vooraf de speciale beschermingszones in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Dat is wat mij betreft proactieve natuurontwikkeling.

De Vlaamse Regering stelt in haar beslissing over het GRUP evenwel expliciet: “Zolang het gebied, of deelgebieden, niet fysiek in gebruik wordt genomen voor natuurontwikkeling of bijhorende infrastructuur, kunnen de gronden verder in gebruik blijven voor landbouw. Hierover zullen afspraken gemaakt worden tussen de onteigenende instanties en de betrokken landbouwers.” Ook hier is dus sprake van een gefaseerd verhaal, waarbij de landbouwers hun gronden in gebruik kunnen houden tot ze werkelijk nodig zijn voor de havenontwikkeling.

Uiteraard is er overleg geweest met de gemeente Beveren. Naast de formele procedures is er ook veelvuldig overleg geweest op ambtelijk niveau, tussen de gemeente en de betrokken Vlaamse overheden. Ook op politiek niveau zijn er heel wat informele gesprekken geweest. Bij de beslissing over Ouden Doel en Rapenburg heeft de Vlaamse Regering tal van elementen afgewogen en is zij tot een ander besluit gekomen dan wat de gemeente Beveren wenste.

De landbouworganisaties zijn op verscheidene manieren betrokken bij verschillende onderdelen van het pakket waarover de Vlaamse Regering in april 2012 en in maart 2013 heeft beslist. Ze zijn op verschillende tijdstippen informeel betrokken bij de voorbereiding van de grondenbanken en het sociaal begeleidingsplan, met als resultaat een sterk uitgebouwd flankerend landbouwbeleid bij het GRUP Afbakening Zeehaven Antwerpen. Daarnaast zijn de landbouworganisaties verscheidene keren geraadpleegd over de fasering van de natuurgebieden, in aanloop naar de goedkeuring van de faseringsnota Natuur door de Vlaamse Regering in juli 2011.

Al dat voorbereidend overleg neemt niet weg dat de verdere havenontwikkeling en de daarmee gepaard gaande verplichte natuurontwikkeling heel wat landbouwers treft. Ook daar

is de Vlaamse Regering zich van bewust. Ik herhaal dat de Vlaamse Regering expliciet besliste dat de landbouwers hun gronden in gebruik kunnen houden tot ze werkelijk nodig zijn voor de haven- of natuurontwikkeling.

Ik begrijp dat de landbouwsector niet tevreden is over de beslissing van de Vlaamse Regering. Er is vooral veel onbegrip over de natuurontwikkeling. Er zijn vele scenario's onderzocht voor de ontwikkeling van de haven en haar omgeving. Een behoud van het polderlandschap en de bestaande natuurverweving zouden ontoereikend zijn voor het behalen van de vooropgestelde natuurdoelstellingen. Indien de overheid de natuurdoelstellingen wil behalen terwijl de gronden in landbouwgebruik blijven, zou dit een grootschalige extensivering van het huidige landbouwareaal betekenen. Dit scenario is, mede op vraag van de landbouwsector, niet behouden.

Daarom werd gekozen voor een strikte scheiding van functies. Dit wil zeggen dat er in overleg met de landbouwsector gekozen is enerzijds voor intensieve landbouw in de hiervoor bestemde agrarische gebieden en anderzijds voor hoogwaardige natuur in de natuurkerngebieden. Er is daardoor een relatief kleine oppervlakte natuur nodig om de vooropgestelde natuurdoelstellingen te kunnen realiseren.

Ik vermeld nog dat het GRUP een fasering bepaalt in de herbestemming naar natuurgebied: de fase 1-gebieden hebben onmiddellijk een natuurbestemming en het fase 2-gebied krijgt een natuurbestemming vanaf 2025.

Tot slot merk ik op dat op Linkeroever het uiteindelijke havenareaal sterk ingekrompen is ten opzichte van het in het gewestplan bestemde 'havenuitbreidingsgebied'. Het GRUP plant de natuurkerngebieden grotendeels binnen dit voormalige 'havenuitbreidingsgebied'. De resterende delen van het 'havenuitbreidingsgebied' en het 'reservegebied voor bufferzone' uit het gewestplan krijgen de bestemming 'agrarisch gebied'.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijn betoog was zeker niet gericht tegen de verdere havenontwikkeling, laat dat heel duidelijk zijn.

Bij mijn vraag over de kostprijs van de realisatie van de plannen gaat het uiteraard niet enkel over de opmaak maar over de effectieve realisatie en implementatie van die plannen. Ik begrijp dat u niet zomaar alle cijfers bij hebt.

Voorzitter, ik denk dat het voor de commissie wel interessant zou zijn dat de minister ons deze cijfers schriftelijk zou bezorgen zodat we er een beter zicht op hebben. Het gaat toch wel over immense uitgaven op een moment dat de regering toch ook wel moet bezuinigen.

Minister, ik begrijp dat u me probeert uit te leggen dat Ouden Doel en Rapenburg niet kunnen blijven enerzijds om veiligheidsredenen en anderzijds om financiële redenen indien men toch een andere optie zou nemen. Dit is wel een hele koerswijziging in vergelijking met wat de vorige Vlaamse Regering gezegd heeft en met wat leefde in de plaatselijke dorpsgemeenschappen en uiteraard ook binnen de gemeente Beveren. Ik veronderstel dat u dat weet.

Waar ik het bijzonder moeilijk mee heb, is de manier waarop u mij ervan probeert te overtuigen dat de onteigeningsplannen onmiddellijk moesten worden gestart voor het hele gebied. U hebt zelf gezegd dat natuurinrichting tijd vergt. Ik dacht dat er een akkoord was met de administratie van Natuur en Bos om gefaseerd te werken. Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat bij gefaseerd werken de onmiddellijke onteigening van al deze gebieden niet noodzakelijk was. Ik heb ook de argumenten uitgelegd.

Minister, u hebt me gezegd dat er formeel en informeel overleg met de gemeente Beveren is geweest. Als dit afdoende was geweest, dan begrijp ik niet helemaal waarom het gemeentebestuur van Beveren overweegt om naar de Raad van State te gaan. U hebt me ook bevestigd dat er met de landbouworganisaties overleg is geweest. Ook zij overwegen om naar de Raad van State te gaan indien er niet wordt bijgestuurd. Ook bij hen was er een ander

verwachtingspatroon. U kunt, samen met de Vlaamse Regering, kiezen voor confrontatie, met alle gevolgen en juridische procedures van dien, of u kunt kiezen voor een aantal milderende bijsturingen. Ik zou aan de Vlaamse Regering die raad willen geven.

Minister, ik heb mijn vraag aan u als verantwoordelijke minister van Ruimtelijke Ordening gericht omdat u verantwoordelijk bent voor het GRUP. U hebt een aantal keren verwezen naar andere collega's. Bij mijn weten is de regering een en ondeelbaar en vergadert en beslist ze als een college. Ik moet dus in de eerste plaats de minister die hiervoor verantwoordelijk is, aanspreken. Als u aandringt, wil ik nog vier collega's van u bevragen, maar ik zou het appreciëren als u mijn raad aan de hele Vlaamse Regering zou willen overmaken.

Minister, kiest u dus voor confrontatie of kiest u voor een aantal bijsturingen, overleg en een breder draagvlak? Daar gaat het fundamenteel over.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer De Meyer, u kunt erop rekenen dat ik uw bekommernissen zal overmaken aan de Vlaamse Regering.

De onmiddellijke onteigening is voor Doel gepland in de gehuchten omdat de onteigening daar langer zal duren. Het gaat over het verhuizen van mensen. Vandaar dat die nu al is gestart. Het landbouwonteiningsplan moet nog worden opgemaakt.

Er is overleg geweest en zelfs veel, met Beveren en met de landbouwsector. Spijtig genoeg weten ministers die Ruimtelijke Ordening in hun bevoegdheid hebben of hadden, dat het bijna altijd onmogelijk is om een consensus te bereiken waar iedereen echt tevreden mee is. Je moet beleid voeren. Op een bepaald moment heb je de indruk dat alles is gezegd en dan moet je een beslissing nemen. In sommige gevallen heeft de Vlaamse Regering alles opnieuw overwogen, wat soms weken of maanden uitstel met zich mee heeft gebracht. Op basis van alle gesprekken die we hebben gehad met de landbouw en met de gemeente Beveren, heeft de Vlaamse Regering een beslissing genomen.

De bekommernissen en uw oproep om te kijken wat er na de Raad van State misschien toch nog kan gebeuren, zal ik zeker overmaken aan de Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik begrijp uiteraard dat de regering moet besturen en beslissingen moet nemen, laat dat duidelijk zijn. Mijn betoog heeft niet als bedoeling dat u de hele beslissing herziet. Ik heb de beslissing volledig doorgenomen. Ik heb gewezen op twee elementen. Ik herhaal ze. Het is ten eerste een eerlijke evaluatie voor de natuurinrichting, en bekijk in het kader van ongeveer 110 hectare in Muggenhoek en Nieuw-Arenberg hoe u dat nog kunt bijsturen. Een tweede element is de vraag naar een gefaseerde onteigening. Ik denk hier heel specifiek aan Doelpolder-Midden, waar onzes inziens de hoogdringendheid niet noodzakelijk is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het klooster van Opgrimbie - 1203 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, ik heb de vraag al een tijdje geleden ingediend. Er is al veel over in de pers verschenen. Het is toch een zeer belangrijk dossier.

Vier jaar geleden vernietigde de Raad van State de bouwvergunning voor het klooster van het koninklijk domein in Opgrimbie. Sindsdien staat het gebouw er illegaal. Vzw Bisdom Hasselt, vzw Monialen van Bethlehem, koningin Fabiola en stichting Astrida willen een planologische oplossing voor de zonevreemde gebouwen van het monasterium en planologische duidelijkheid voor de gebouwen van het koninklijk domein in het plangebied dat momenteel bestemd is als natuurgebied met overdruk 'Koninklijk Domein'.

In de pers werd gesteld dat er een gewestelijk RUP Opgrimbie zal worden opgemaakt. Ik viel bijna van mijn stoel. Een eerste stap in deze procedure is de opmaak van een planmilieueffectenrapportage (plan-MER). Deze start met de publicatie van de kennisgevingsnota. In de nota vind je onder meer een beschrijving van het plan en een voorstel van de methode waarop de milieueffecten van dat plan beschreven en bestudeerd zullen worden. De inwoners van Maasmechelen konden tot 10 maart 2013 dit plan inkijken en opmerkingen geven. Dit openbaar onderzoek is nu afgelopen.

Minister, zal er effectief een RUP worden opgemaakt? Is dat een gewestelijk RUP of past dat in het kader van een initiatief van de provincie of van de gemeenten? Heeft de krant ons misleid? Werd dit dossier besproken in de Vlaamse Regering? Wat is de visie van de Vlaamse Regering in dezen? Wanneer denkt u dat u een beslissing zult kunnen nemen? U weet evengoed als ikzelf dat een RUP, gewestelijk, gemeentelijk of provinciaal, nooit kan dienen om bouwovertradingen te regulariseren. Ik zou daar graag van u een klaar standpunt over horen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Van Volcem, ik kan heel kort zijn omdat de opmaak van het gewestelijk RUP voor het domein van Opgrimbie nog niet is geagendeerd of besproken op de Vlaamse Regering. De opmaak van het plan-MER is volledig op initiatief van het bisdom Hasselt. De eerste stap hierbij is de opmaak van een kennisgevingsnota, waarin beschreven staat welke elementen bij het MER zullen worden onderzocht.

Naar aanleiding van de publicatie van deze kennisgevingsnota heeft het bisdom Hasselt, niet wij, gecommuniceerd dat een GRUP zal worden opgemaakt door het Vlaamse Gewest. Dit is tot op heden geen zekerheid. Wij hebben die beslissing niet genomen. Pas nadat wij het resultaat van de plan-MER opgemaakt door het bisdom Hasselt kennen en de afweging en impact ingevolge de diverse scenario's in kaart is gebracht, kan de ruimtelijke afweging worden gemaakt en de beleidsbeslissing worden genomen over het al dan niet opmaken van een RUP en de inhoud daarvan.

Regularisatie van bepaalde inbreuken is geen doelstelling van ruimtelijke planning op zich. Indien uit de gelijktijdige en gebiedsgerichte afweging blijkt dat bepaalde constructies die in het verleden zijn opgetrokken zonder vergunning, kunnen bestaan binnen de planopties en de beleidsdoelstellingen op het vlak van landschap, natuur en dergelijke, is het altijd mogelijk dat deze constructies regulariseerbaar zijn. In dit gebied zal er zeker ook aandacht moeten zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone 'Mechelse Heide en vallei van de Ziepbeek', de landschapswaarden van de ankerplaats en de visie op de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur. Het koninklijk domein maakt deel uit van een groter projectgebied 'Nationaal Park Hoge Kempen en aangrenzende samenhangende bosgebieden en beekvalleien'.

U ziet dat er veel elementen zijn waar rekening mee zal moeten worden gehouden als er – ik druk het als voorwaardelijk uit – een GRUP zou worden opgemaakt.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, dergelijke initiatieven zouden nooit in overweging moeten kunnen worden genomen. De gewone man kan niets doen in natuurgebied, niets. Je kunt toch niet met twee maten en twee gewichten werken. Ik denk dat

uw antwoord wat dubbelzinnig is. Het laat enige opening, terwijl we te maken hebben met een natuurgebied met een kennelijke bouwovertreiding. Ik denk dat je zelfs niet moet nadenken over het opmaken van een GRUP.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Als ik me niet vergis, is er in het verleden zelfs ooit een vergunning gegeven. Zoals ik al zei: wij hebben geen beslissing genomen, wij hebben ook niet het initiatief genomen. Ik denk dat het altijd eerlijk is om een studie die wordt gemaakt, te bekijken.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, ik vraag het woord wegens een persoonlijk feit: de vergunning is gegeven op Goede Vrijdag. (*Gelach*)

De voorzitter: We zullen zien of het dossier nog zal verrijzen na het GRUP.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de tegenstrijdigheden tussen de Vlaamse spoorstrategie en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen - 1233 (2012-2013)

De heer Bart Martens: Minister, mijn vraag is ingegeven door een ogenschijnlijke tegenstrijdigheid tussen de Vlaamse spoorstrategie die een tijdje geleden door de Vlaamse Regering is goedgekeurd en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), met name wat betreft de verbinding tussen de goederenspoorlijn 11 langs de Havenweg ten oosten van het Antwerpse havengebied en de zogenaamde Zeeuwse lijn Vlissingen-Bergen op Zoom. Die verbinding zou enkele kilometers kunnen worden doorgetrokken naar het Nederlandse netwerk, wat destijds als strategisch belangrijk werd beschouwd omdat daardoor de spoorverbinding tussen Antwerpen enerzijds en Rotterdam anderzijds maar ook tussen Antwerpen en Vlissingen – er zou sprake zijn van een soort Sloebocht in de richting van de spoorlijn naar Vlissingen – enorm wordt versterkt.

Daarbovenop krijgt met die verbinding het vormingsstation Antwerpen-Noord een tweede ontsluiting, wat altijd van strategisch belang werd geacht. Nu in het 10-jarig investeringsprogramma van de NMBS de tweede goederenspoorontsluiting niet is opgenomen – de NMBS wil daar voor 2025 niets aan doen – lijkt het strategisch belang van die tweede goederenspoorontsluiting richting noorden nog extra kracht te worden bijgezet.

Ten derde is het zo dat door het doortrekken van de goederenspoorlijn 11 richting het Nederlandse spoornet er trafiek kan worden weggehaald op de bestaande lijn 12, waardoor daar rijpaden kunnen vrijkomen voor het verder intensifiëren van het reizigersverkeer in het kader van een voorstadsnetverbinding met Antwerpen.

Om die reden is destijds die verbinding – die doortrekking van goederenspoorlijn 11 richting het Nederlands spoornet – opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Daarom stel ik de vraag ook aan u, en niet aan minister Crevits, die bevoegd is voor de mobiliteit.

In het RSV is die verbinding opgenomen, zowel in de gewenste ruimtelijke structuur als een onderdeel van het hoofdspoorwegennet, als in de bindende bepalingen die hier bij decreet werden goedgekeurd door het Vlaamse Gewest en waarin die verbinding nog werd bekrachtigd.

Ik vraag mij af hoe het komt dat in die Vlaamse spoorstrategie niets meer wordt gezegd over die verbinding. Ik denk niet dat de Vlaamse Regering zuinig is geweest in haar prioriteiten binnen die Vlaamse spoorstrategie. Er zijn 51 infrastructuurwerken prioritair naar voren geschoven, maar die goederenspoorlijn 11 zit daar om merkwaardige redenen niet meer bij. Nochtans is het belang ervan niet achteruitgegaan, wel integendeel zou ik durven te zeggen.

Die goederenspoorlijn 11 past ook perfect in de gemeenschappelijke infrastructuurstrategie die de minister-president samen met zijn Nederlandse collega voor ogen heeft voor de zes Vlaamse en Nederlandse zeehavens binnen de Deltaregio. Minister-president Peeters heeft enkele weken geleden nog een pleidooi gehouden voor die gezamenlijke infrastructuurstrategie. Hij pleitte voor een versterking van de verbindingen voor de verschillende modi tussen de verschillende Vlaamse en Nederlandse Deltazeehavens.

Minister, ik heb ook gemerkt dat er in het kader van een ‘midterm event’ dat rond het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) plaatsvond hier in het Vlaams Parlement, ook sprake was van een verdere uitbouw van een havennetwerk tussen Zeebrugge, Gent, Antwerpen en Rotterdam. Ook in het kader van dat BRV lijkt die goederenspoorlijn 11 perfect te passen.

Minister, in welke mate houdt de Vlaamse Regering nu wel of niet vast aan de realisatie van de grensoverschrijdende spoorverbindingen Antwerpen-Bergen op Zoom? Waarom werd deze verbinding – nochtans opgenomen in de bindende bepalingen van het RSV – niet opgenomen in een Vlaamse conceptnota Spoorstrategie? Gaat het om een vergetelheid of werd deze verbinding bewust geschrapt? Staat er bijgevolg een wijzigingsprocedure van het RSV op til om deze verbinding te schrappen of wordt de Vlaamse spoorstrategie nog bijgestuurd? Hoe zit het verder met de conformiteit van de Vlaamse spoorstrategie met de bepalingen van het RSV? Zijn er nog wezenlijke verschillen? Zo ja, kunnen deze verduidelijkt en gemotiveerd worden?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, ik vind dit inderdaad een belangrijke vraag. Lijn 11 is natuurlijk een cruciale verbinding van Antwerpen naar Rotterdam. Boze tongen beweren al eens dat er vanuit Antwerpen wordt gelobbyd om die verbinding niet tot stand te brengen om concurrentiële redenen. Van Antwerpen naar Rotterdam betekent namelijk ook dat je van Rotterdam naar Antwerpen kunt, en dat is men liever kwijt is dan rijk.

Daartegenover staat natuurlijk dat vandaag de dag de gehele ontsluiting van Antwerpen-Noord moet gebeuren via spoorlijn 12 richting Nederland. Dat legt toch een enorme hypotheek op de ontwikkeling van de capaciteit van lijn 12, en wel om de volgende redenen.

Dit houdt om te beginnen een enorme risicofactor in voor de doorgesneden gemeenten – en dat zijn er verschillende. U herinnert zich nog wel het incident in het station van Mariaburg met de gekantelde chemische tanktreinstellen die uiteindelijk door BASF zijn geblust, met een ongelooflijk gevaar voor de bevolking.

Er is dus niet alleen een capaciteitsprobleem naar personenvervoer, maar er is ook een veiligheidsprobleem naar al het zwaar goederenvervoer dat voor niets door die dorpskernen moet. Er is inderdaad niets eenvoudiger vandaag dan spoorlijn 11, die vandaag eindigt aan de Noordlaanbrug bij BASF, enkele kilometers richting Nederland door te trekken.

Daar komt nog bij dat dit een duidelijke overeenkomst is die gesloten is tussen Nederland en het koninkrijk België naar aanleiding van de keuze voor het tracé van de hogesnelheidslijn naar Nederland. In datzelfde verdrag van België met Nederland – en dus ook met Vlaanderen, want Luc Van den Brande ondertekende het in de marmeren zaal in de Zoo van Antwerpen – werd de cruciale ontsluiting van de Antwerpse haven via een kortere verbinding naar Nederland opgenomen.

Ik weet dat de hogesnelheidslijn er ondertussen ligt, en we kreunen nog altijd onder de gevolgen die dit meebrengt. Ik denk daarbij als praktisch voorbeeld aan de ring rond Brecht.

We hebben de lasten in de gehele regio geslikt, maar we zouden nu ook graag de lusten hebben van het doortrekken van lijn 11. Ik zou verbaasd zijn als de Vlaamse Regering hier niet de hand aan houdt.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik ga de verdediging van een conceptnota over alle betrokken elementen niet opnemen. Wat er al of niet in staat, is de verantwoordelijkheid van minister Crevits. De conceptnota heeft als filosofie dat het een onderhandeling is vanuit de Vlaamse Regering. Ik sta er ook achter, maar voor alle details verwijs ik naar minister Crevits, en ik ga het niet van haar overnemen. De conceptnota is een onderhandelingsbasis met de federale overheid – er waren ook een aantal federale voorstellen – om na te gaan wat erin wordt opgenomen.

Maar ik wil wel ingaan op uw vraag. Heeft deze conceptnota gevolgen voor het RSV, en hoe kunnen we beide vergelijken? Daar gaat de vraag over, en dat is een onderdeel voor Ruimtelijke Ordening. Het is natuurlijk zo dat lijn 11 bindend geselecteerd is binnen het RSV als onderdeel van het hoofdspoorwegennetwerk voor het goederenvervoer. Lijn 11 is ook onderdeel van het actieplan rond de afbakening van het zeehavengebied in Antwerpen.

De prioriteitenlijst van de spoorstrategie vermeldt de projecten die in het investeringsprogramma 2001-2012 waren opgenomen, maar nog niet zijn gerealiseerd. De tweede spoorwegtoegang tot de haven van Antwerpen en de IJzeren Rijn worden vermeld, maar lijn 11 niet.

Ik wil als antwoord op uw eerste vraag wijzen op het verschillende karakter van beide documenten. Het RSV is een kader voor het ruimtelijke beleid op langere termijn. De Vlaamse spoorstrategie was een conceptnota die als basis dient voor de onderhandelingen met de federale overheid en de gewesten over het meerjareninvesteringsprogramma 2013-2025.

In die nota van de Vlaamse Regering werd ook expliciet vermeld dat de conceptnota focust op de korte en middellange termijn. We mogen er niet uit afleiden dat een hoofdspoorweg uit het RSV die niet in de prioriteitenlijst van de spoorstrategie voorkomt, automatisch wijst op een strijdigheid tussen beide documenten.

Wat betreft de vraag over de conformiteit van de Vlaamse spoorstrategie met de bepalingen van het RSV, kan ik maar herhalen dat het RSV en de Vlaamse spoorstrategie andere documenten zijn, verschillende documenten met een andere finaliteit.

De prioriteitenlijst bevat enkel projecten die betrekking hebben op een hoofdspoorweg uit het RSV of op trajecten die het RSV vrijwaart van bebouwing voor toekomstige spoorverbindingen. Op die manier zijn er geen tegenstrijdigheden. Of anders gezegd, het ene is een deelverzameling van het andere, maar daarom moeten ze niet gelijk zijn.

De heer Bart Martens: Minister, ik vind dat u nogal gemakkelijk de bal doorspeelt naar minister Crevits. Uiteindelijk is die Vlaamse spoorstrategie door de Vlaamse Regering als college goedgekeurd en aanvaard. Ze lijst alle investeringen op die Vlaanderen gerealiseerd wil zien tot 2025.

Eigenlijk impliceert uw antwoord dat de goederenspoorlijn 11 nog kan voor die periode daarna. Maar zoals collega Van Mechelen ook zegt, het was een wezenlijk onderdeel van het memorandum van overeenstemming dat met Nederland is gesloten in het kader van de hogesnelheidslijnverbinding. Dat werd er toen als dringende prioriteit opgenomen. Nederland heeft daar een milieueffectrapport (MER) rond opgemaakt, er is een trajectnota rond geweest, er is destijds een procedure van de tracéwet doorlopen. Men was klaar om die investering door te voeren.

Nu wordt gezegd dat het misschien goed is dat we het in onze ruimtelijke plannen reserveren, maar pas na 2025 zou die verbinding mogelijk eens aan de orde kunnen komen. Dat vind ik heel merkwaardig. Het is inderdaad wel zo dat die conceptnota een onderhandelingsdocument

is om onderhandelingen te voeren met de NMBS en de federale minister van Overheidsbedrijven over het tienjarige investeringsprogramma, maar ik vind het toch jammer dat we die verbinding in de onderhandelingstekst niet als prioriteit naar voren schuiven.

We weten dat de middelen zeer beperkt zijn. We hebben er absoluut het geld niet voor om de 51 prioriteiten die Vlaanderen naar voren schuift uit te voeren. Twee van die prioriteiten, de ontsluiting van het tweede goederenspoor en de heractivering van de IJzeren Rijn, souperen al het geld dat er is al op, laat staan dat er voor de andere 49 nog middelen zouden zijn. Gelet op de beperkte budgettaire middelen vind ik het des te belangrijker om te kiezen voor kleine missing links, die met relatief kleine investeringsbudgetten toch grote resultaten zouden kunnen opleveren.

Ik weet dat we de discussie niet enkel hier moeten voeren, maar ook in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken. Ik heb daar hetzelfde punt aan de orde gebracht bij minister Crevits. Ik vind het jammer dat goederenspoorlijn 11 niet in de conceptnota is opgenomen. Ik hoop dat die alsnog in het investeringsprogramma voor de NMBS terechtkomt. De onderhandelingen tussen de Vlaamse overheid, de NMBS en de federale minister van Overheidsbedrijven zijn nog niet afgerond. Ik hoop dat we die verbinding alsnog op korte termijn kunnen realiseren, dus niet na 2025, maar in de periode 2013-2025, de periode van het volgende tienjarige investeringsprogramma.

Minister Philippe Muyters: Ik had begrepen dat die conceptnota al in het parlement was besproken. Daarom dacht ik dat het niet nodig was om daar dieper op in te gaan. Minister Crevits heeft mij ervan kunnen overtuigen dat de huidige capaciteit naar Nederland nog voldoende was en daardoor minder belangrijk was als prioriteit dan de tweede spoorwegontsluiting van de haven van Antwerpen richting Duitsland. Dat is een element geweest in de keuze.

Ik wil er mij niet gemakkelijk van af maken. Het is niet mijn conceptnota en ze is besproken in het parlement. Ik veronderstel dat het toen ook voldoende aan bod is gekomen. U vraagt of het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen moet worden aangepast. Daarop is mijn antwoord nee, want het is een langetermijnvisie. Het is niet omdat dit niet in deze programmatie staat, dat we het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen moeten aanpassen. Dat was de essentie van mijn antwoord.

De heer Bart Martens: Ik ben alleszins blij, minister, dat er geen intenties zijn om die verbinding nu uit de bindende bepaling van het structuurplan en uit het hoofdspoorwegennet te schrappen. Op dat punt ben ik voor een stuk gerustgesteld. Ik hoop dat in overleg tussen Vlaanderen en Nederland die verbinding alsnog kan worden opgenomen in het tienjarig investeringsprogramma.

Misschien is er vandaag geen capaciteitsprobleem, maar dan houden we geen rekening met de wenselijkheid om voor het reizigersverkeer hoogfrequente verbindingen in te leggen tussen Antwerpen en de zone Antwerpen-Noord en Nederland en evenmin met de wenselijkheid om gevaarlijk goederentransport uit de dorpskernen, die vandaag worden doorsneden door goederenspoorlijn 12, weg te halen. Wat dat betreft, hoop ik dat het laatste woord over goederenspoorlijn 11 nog niet is gezegd. In het kader van de plannen van minister-president Peeters voor een gezamenlijke infrastructuraanpak binnen de Deltaregio kan die lijn misschien alsnog boven water komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over stilzwijgende weigering bij de aanvraag van vergunningen - 1329 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, bij een colloquium van LDR dat ik heb gevolgd was een Nederlandse spreker aanwezig. Ik was altijd de mening toegedaan dat de stilzwijgende weigering absoluut niet meer kon, omdat we op de vingers waren getikt door Europa, naar aanleiding van de stilzwijgende goedkeuring voor een milieuvergunning. Mijn verbazing was groot dat in Nederland nog steeds de rechtsfiguur bestaat van de van rechtswege verleende vergunning in de praktijk.

Hier wordt als het ware de aanvrager gestraft. Wanneer de termijn van 150 dagen na de ontvankelijkheidsverklaring en eventueel de extra 30 dagen van het openbaar onderzoek overschreden wordt, krijg je automatisch een stilzwijgende weigering, indien het college van burgemeester en schepenen geen beslissing heeft genomen. De administratie wordt als het ware een beetje beloond bij stilzitten. Dat vind ik eigenaardig.

Ik wijs op uw conceptnota en het feit dat u tot een omgevingsvergunning wilt komen, wat het er niet gemakkelijker op maakt. In Nederland is er ook iets als een omgevingsvergunning, maar wordt er een onderscheid gemaakt. Voor de aanvragen die louter een stedenbouwkundig effect hebben, een eenvoudige bouwaanvraag dus, zonder milieu-effect, heeft men nog de rechtsfiguur, niet van de stilzwijgende weigering, in dat geval komt men tot een positief resultaat, namelijk een stilzwijgende goedkeuring.

Minister, hebt u dat al in overweging genomen? Onderzoekt u dat? Neemt u dat mee in uw conceptnota? Wat zult u daarmee doen? Bent u bereid om de wetgeving aan te passen?

In Nederland is het zo dat er nog een fase volgt. Het gaat natuurlijk over een termijn van minder dagen, bijvoorbeeld 45 dagen voor een eenvoudige bouwaanvraag. Als de termijn wordt overschreden, wordt de overheid zelfs beboet. Als men 15 dagen te laat is, komt er een boete, er volgt een grotere boete na 30 dagen en een nog grotere boete bij 45 dagen extra. Dat is een beleidsinstrument waardoor de steden en gemeenten tegenover hun bevolking verantwoording moeten afleggen waarom er zo veel boete moet worden betaald. Dat wijst op een gebrekkige administratie. Als we in Vlaanderen investeringsgericht willen zijn en de mensen willen aanmoedigen om zaken te doen, moeten we de zaken positief benaderen.

Wat is uw mening daarover? Gaat u concrete stappen zetten? U bent nu vier jaar minister van Ruimtelijke Ordening. Ik wacht op een effectieve daad, niet enkel aankondigingen, groenboeken of stappenplannen, maar een daadwerkelijk resultaat.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, u zult de cijfers niet bij de hand hebben, maar het zou interessant zijn om te vernemen of er wel zo vaak wordt stilgezeten door die vergunningverlenende overheden.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Vandaag is het de praktijk dat de ambtenaar belt naar de aanvrager en vraagt om zijn dossier in te trekken en opnieuw in te dienen.

De heer Wilfried Vandaele: Mijn ervaring is een andere. Ik had het gevoel dat de gemeenten er toch een erezaak van maken om binnen de termijn te werken, ook al omdat het in het geval dat ze stilzitten en er een weigering komt, meestal belandt bij de deputatie. Dat maakt een zeer slechte indruk. De meeste deputaties vinden dat eigenlijk niet leuk en maken dat ook duidelijk aan de gemeenten. Ik zou graag weten of het een praktijk is die vaak voorkomt.

Er is natuurlijk een keerzijde aan de medaille, nu al door de termijn te verscherpen, mevrouw Van Volcem. Dat is dat de administratie, de gemeente in de meeste gevallen, zich moet

haasten. Als je die druk nog verhoogt, zul je misschien meer negatieve beslissingen krijgen. Dan moeten ze beslissen, is er geen tijd meer om te kijken naar de details, en wordt het negatief en moeten de indieners maar herbeginnen. Met dat probleem zitten we al sinds de verscherping van de termijn. Vroeger had je de mogelijkheid als gemeente om te zeggen tegen de bouwheer dat er iets niet klopt, dat je daarvoor eens rond de tafel wilt zitten, dat er nog iets moet worden aangepast. In veel gevallen kan dat nu niet meer en moet je zeggen dat het niet goed is en dus negatief. Misschien zijn er dus wel keerzijdes van de medaille.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb geen cijfers. Ik zou die bij alle gemeenten moeten opvragen, dat is onbegonnen werk. Hier zitten verschillende voormalige schepenen van Ruimtelijke Ordening. Die kunnen misschien bij hen in de gemeente eens horen hoe vaak daar is gebeurd dat er geen vergunning is afgeleverd.

Er is het Europese gedeelte, maar, zoals ik heb geantwoord aan uw collega Ivan Sabbe op zijn vraag van 10 december 2012, is er ook het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. In het vroegere gecoördineerde decreet van 1996 bestond het principe van een stilzwijgende vergunning, dat was overgenomen uit de Stedenbouwwet van 1962. Dat artikel werd door het Grondwettelijk Hof in zijn arrest van 10 mei 2006 strijdig bevonden met het gelijkheidsbeginsel en dus geschrapt. Over het gelijkaardige artikel 52, paragraaf 2, van het Waalse wetboek heeft het Hof hetzelfde oordeel uitgesproken, meer bepaald in het arrest van 26 november 2003.

Ook de Raad van State wijst, onder andere in zijn advies van 23 september 2008 bij het voorontwerp van het decreet, op de nadelen van het procedé van de stilzwijgende beslissing. Specifiek verwijst de Raad van State naar de nadelen op het vlak van rechtszekerheid en het risico voor een schending van de belangen van derden. Bovendien kan het procedé van de stilzwijgende beslissing in strijd zijn met het algemeen belang, aangezien hierdoor geen zorgvuldige voorbereiding en afweging van alle betrokken belangen gebeurt, zegt de Raad van State.

Ook de Raad voor Vergunningsbetwistingen oordeelt dat een stilzwijgende beslissing strijdig is met de formele motiveringsplicht en artikel 4.3.1, paragraaf 1, van de codex, waarin staat dat een vergunningsaanvraag steeds aan de goede ruimtelijke ordening moet worden getoetst. Als de raad reeds een wettigheidsprobleem ziet in het geval van stilzwijgende weigeringen, wat zou dat dan niet zijn in het geval van een stilzwijgende vergunning?

Ik heb niet de intentie om de wetgeving op dat punt van de stedenbouwkundige vergunning aan te passen. Ik werk, samen met de collega's van de Vlaamse Regering, al drie jaar aan de aanpassingen van de vergunningsprocedure en aan een omgevingsvergunning, die de stedenbouwkundige en milieuvergunning zal integreren. Gelet op het feit dat ook Europa reeds protesteerde tegen een stilzwijgende milieuvergunning, lijkt het voorzien in een stilzwijgende goedkeuring bij de invoering van de omgevingsvergunning evenmin haalbaar.

U vroeg tot slot nog wanneer ik met voorstellen zal komen voor de drietrapsraket en de omgevingsvergunning. Ik hoop die deze of volgende week aan de collega's te kunnen voorleggen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, de arresten zijn mij uiteraard bekend. Ik vond het toch opmerkelijk, omdat het nergens in Europa nog kon. Daar kan het dus wel. Ik verwijs in dat verband naar 'De van rechtswege verleende vergunning in de praktijk', een bijdrage van Allard Knook, waarin hij stelt dat het aanvankelijk alleen in Spanje gebeurde, en nadien ook in Nederland, ondanks de kritiek van de Raad van State.

In eenvoudige zaken, waarbij je geen beroep kunt doen op de vrijstelling en de melding, maar die gewoon een korte afweging vragen, denk ik dat dat administratief vereenvoudigend zou werken, omdat je dan geen nota moet maken en je je vergunning automatisch kunt krijgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Cel Vlaamse en Strategische Investeringsprojecten - 1337 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, op 16 november 2012 heeft de Vlaamse Regering een besluit genomen tot oprichting van een Cel voor Vlaamse en Strategische Investeringsprojecten (VIP) en een Gewestelijke Stedenbouwkundige Vergunningscommissie. De beslissing trad in werking in december 2012 en anticipeert op het kaderdecreet Versnelling van Investeringsprojecten en op de Omgevingsvergunning.

Bij geblokkeerde dossiers en belangrijke investeringsprojecten zou die cel een oplossing aanreiken en bij complexe dossiers zou de cel al vroeg in het proces een actieve bemiddelingsrol spelen. Investeerders zouden op die manier een intensieve begeleiding krijgen, in elk geval intensiever dan vandaag.

Naast de oprichting van de VIP-cel zou er per provincie een gewestelijke stedenbouwkundige vergunningscommissie worden opgericht. Voor investeerders en grotere projecten bestonden er al zaken, zoals een projectvergadering, waarbij er ook al vroeg in het voortraject overleg was, en dat ook verankerd was in het decreet.

Maar de behoefte op het terrein aan steeds efficiëntere trajecten en steeds nauwkeuriger begeleiding blijft bestaan. Ik ben dan ook nieuwsgierig om te vernemen in hoeverre de VIP-cel succesvol draait en tegemoetkomt aan de behoeften op het terrein.

Minister, kunt u informatie geven met betrekking tot de oprichting en samenstelling binnen het departement Ruimtelijke Ordening van de cel en de oprichting van de provinciale commissies?

Kunt u vandaag al een evaluatie maken van de cel? Ik weet dat het nog maar gaat over enkele maanden. Werden er al belangrijke dossiers behandeld? Werden er al oplossingsgerichte uitspraken gedaan, waarvan u vindt dat het zo moet en waarmee u blij bent?

Spelen de gouverneurs hierin een rol? Kunt u iets zeggen over de samenwerking op het provinciale niveau?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Binnen het departement hebben wij één centrale coördinator aangeduid en per provinciale afdeling zijn er twee ambtenaren aangeduid om de dossiers te begeleiden. Ruimte Vlaanderen heeft een nota gemaakt over de werkwijze voor hoe het initiatief verder moet worden uitgewerkt. We hebben dat toegelicht op het kabinet van de minister-president voor alle leidend ambtenaren van de betrokken Vlaamse adviesinstanties. Ook is het persoonlijk toegelicht aan alle gouverneurs. Zowel de leidend ambtenaren als de gouverneurs waren zeer tevreden met het initiatief en hebben zich vanaf de eerste keer volledig achter deze nota gezet. We hebben de nota ook toegelicht aan alle Vlaamse adviesinstanties op het niveau van de provinciale afdelingen en dit onder voorzitterschap van de gouverneur. Enkele gouverneurs hebben daarvan gebruik gemaakt om hun provinciale diensten erbij te betrekken.

De werkwijze is in feite tweërlei. Ofwel kan de begeleiding binnen een informeel vooroverleg, ofwel is het mogelijk om binnen een lopende vergunningsprocedure de begeleiding van de VIP-cel te geven.

Bij het informeel overleg wordt voor de belangrijkste investeringsprojecten een begeleiding op maat opgezet in aanwezigheid van alle betrokken partijen. Deze begeleidingsfase kan in verschillende fases van een project, gaande van een conceptuele aftoetsing – kan het conceptueel? – tot een concreet, uitgewerkt project. Indien wordt aangevoeld dat er mogelijk problemen zijn met één of ander advies, wordt er gesuggereerd om te gaan naar een projectvergadering, waarover u het ook al had. Indien de projectvergadering niet leidt tot het gewenste resultaat, wordt de gewestelijke stedenbouwkundige vergunningscommissie onder voorzitterschap van de gouverneur samengeroepen. Wanneer wordt vastgesteld dat de commissie er niet in slaagt om tot een consensus te komen, wordt het ministerieel bemiddelingscomité ingeschakeld. Dat is heel het informele overleg.

Bij de officiële procedure wordt een gelijkaardige maar verkorte werkwijze toegepast, met dien verstande dat na het openbaar onderzoek naar de aanvraag de mogelijkheid bestaat bij problemen de gewestelijke stedenbouwkundige vergunningscommissie samen te roepen. Indien dit niet leidt tot een gewenste oplossing, is daar ook een ministerieel comité mogelijk.

Tot op heden – en dat is het interessantste – heeft deze cel een veertigtal dossiers in behandeling. Voor een aantal van de dossiers moet een planningsproces worden doorlopen. Ook voor dat proces, in het bijzonder bij de opmaak van een plan-MER en van een ruimtelijk uitvoeringsplan, wordt een begeleiding op maat verschaft. Tot op heden zijn er van die veertigtal dossiers vijf definitief afgehandeld, waarbij een consensus is tot stand gekomen, telkens met een positief resultaat. Eén ervan werd beslecht via de gewestelijke stedenbouwkundige vergunningscommissie binnen de officiële procedure.

Het begeleiden van investeringsprojecten op maat met alle betrokken partijen via informeel overleg biedt volgens ons een enorme meerwaarde. Dat gevoel krijgen we binnen het proces zoals het nu loopt. Het proces bouwt enerzijds verder op de proactieve benadering van investeringsprojecten die reeds bestond en is anderzijds een waardige voorbereiding op de omgevingsvergunning. We hebben die VIP-cel gestart vanuit de filosofie dat we niet wilden wachten op de omgevingsvergunning en de drietrapsraket. Waar we kunnen, geven we nu al een versnelling. Dat is nodig in de praktijk.

Het is ook een benadering die past in de filosofie van het decreet Complexe Investeringsprojecten.

Op uw laatste vraag met betrekking tot de betrokkenheid van de gouverneurs kan ik herhalen dat ze van in het begin bij dit initiatief werden betrokken. We hebben hen heel vroeg ingelicht over het wat en hoe en over welke rol we voor hen zagen. Ze hebben dat zeer gewaardeerd. Ze staan allen zeer positief tegenover dit initiatief en hebben hun volledige medewerking geuit. Tot op heden heeft dit geresulteerd in één commissievergadering, met name in Vlaams-Brabant, waar dank zij de procedure een consensus werd gevonden.

In de provincie Limburg vindt er op regelmatige basis een overleg plaats op initiatief van de gouverneur. Het is de bedoeling zoveel mogelijk te anticiperen op mogelijke stedenbouwkundige vergunningsaanvragen voor zowel Vlaamse als strategische investeringsprojecten.

Samengevat: dit initiatief was blijkbaar nodig en nuttig. Het speelt in op wat al bestaat en is een voorloper van wat we in de toekomst hopen te kunnen realiseren.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, de periode is kort, het instrument werkt nog maar enkele maanden. Uit uw antwoord blijkt dat het toch een zinvol initiatief is, dat tot oplossingen kan leiden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aangekondigde evaluaties van het Handhavingsplan Ruimtelijke Ordening - 1351 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: In 2010 zag het Handhavingsplan Ruimtelijke Ordening het licht. Het Handhavingsplan is een nieuw beleidsinstrument binnen het Vlaamse ruimtelijke ordeningsrecht dat de veruitwendiging is van de beleidsvisie van de Vlaamse Regering op de handhaving in de ruimtelijke ordening. In essentie bevat het Handhavingsplan beleidsregels en aanbevelingen die door de Vlaamse Regering worden vooropgesteld met het oog op het realiseren van die beleidsvisie. Dit gebeurt door het expliciteren van de inzet van het handhavingsinstrumentarium en door het formuleren van te realiseren strategische en operationele doelstellingen.

Onder het luik ‘Horizon van het Handhavingsplan’ werd gesteld dat de Vlaamse Regering het Handhavingsplan in beginsel voor de duur van vijf jaar vaststelt. Er werd tevens een jaarlijkse evaluatie gepland van het Handhavingsplan. Deze evaluatie kan leiden tot bijkomende inzichten en een verfijning van het plan.

Minister, zijn er sinds 2010 evaluaties geweest bij de uitvoering van het Handhavingsplan? Zo werd me meegedeeld naar aanleiding van een colloquium over het stakingsbevel. Zo ja, wat zijn de resultaten van de evaluatie? Zijn er bijkomende inzichten gevonden? Zo ja, welke? Heeft dit geleid tot een verfijning van uw plan? Zo ja, tot welke verfijning? Op welke punten? Plant u binnenkort een evaluatie? Indien er nog geen evaluatie heeft plaatsgevonden, waarom is die nog niet gebeurd?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Van Volcem, u hebt gelijk. Hoewel sinds de definitieve vaststelling van het Handhavingsplan Ruimtelijke Ordening door de Vlaamse Regering op 26 juli 2010 de verdere uitvoering van het Handhavingsplan systematisch wordt bijgehouden via de opvolging ervan in een stuurgroep Handhaving, is er tot op heden geen formele globale evaluatie gebeurd.

De Vlaamse Regering heeft in het Handhavingsplan zelf bepaald dat het plan wordt vastgesteld voor de duur van vijf jaar en dat er een jaarlijkse evaluatie is gepland, die kan leiden tot bijkomende inzichten en een bijkomende verfijning van het plan.

Hierbij werd evenwel onmiddellijk door de Vlaamse Regering genuanceerd dat er pas kan worden geëvalueerd op basis van goede cijfers die een eenduidige en door alle partners aanvaarde interpretatie toelaten. Dat diende dus eerst te worden geregeld om een systeem van monitoring op te starten.

Aangezien een eerste versie van de monitor operationeel was tegen eind 2012, heb ik me akkoord verklaard om een eerste rapport betreffende de evaluatie van de uitvoering van het Handhavingsplan voor de eerste drie werkingsjaren samen te laten opstellen. Momenteel wordt het nodige gedaan. Er wordt hiertoe een opdracht voorbereid. We gaan ervan uit dat we dat niet alleen zullen doen. Ook de andere, externe handhavingspartners zoals het Openbaar Ministerie, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), en ook de lokale politie zullen bij deze beoordeling worden betrokken.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Wanneer zou die opdracht worden uitgeschreven? Is dat concreet?

Minister Philippe Muylers: Een van de volgende weken. Het is de bedoeling de drie eerste jaren samen te evalueren.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Is er een timing voor de resultaten?

Minister Philippe Muylers: Ja, maar ik kan dat nu niet zeggen omdat de opdracht nog moet worden uitgeschreven. Dat hangt ook samen met de reactie daarop.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik zou graag op de hoogte worden gehouden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Raad voor Vergunningsbetwistingen - 1287 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, collega's, er is al heel wat gezegd over de Raad voor Vergunningsbetwistingen, maar u weet dat we die raad in de Codex Ruimtelijke Ordening hadden opgericht nadat we vaststelden dat de doorlooptermijnen bij de Raad van State dikwijls meer dan zeven jaar aansleepten. Uiteindelijk hebben we gepleit voor het oprichten van een eigen Vlaams administratief rechtscollege om in de plaats te treden van de Raad van State voor de behandeling van bouwberoepen, met als enige grote ambitie sneller en ordentelijker tot uitspraken te kunnen komen.

De raad werd in 2009 geïnstalleerd en kampte vanaf de eerste dag met kinderziekten. We hebben daarover vaak van gedachten gewisseld, maar uiteindelijk hebt u enkele maanden geleden aangekondigd dat er maatregelen zouden worden getroffen die moesten leiden tot een structurele oplossing voor het probleem inzake achterstand waarmee de raad momenteel nog steeds kampt.

U weet dat we in de commissie het voorstel van resolutie met betrekking tot de procedureregels zelf hebben ingediend. Daarin hebben we gepleit voor een voorafgaande ontvankelijkheidsprocedure om zo te proberen tal van dossiers in een heel vroeg stadium te deblokken door te onderzoeken of ze al dan niet ontvankelijk waren. Indien ze onontvankelijk waren, was de beslissing natuurlijk snel genomen.

Nu stellen we vast dat de maatregelen die werden aangekondigd, blijkbaar toch niet van dien aard zijn dat ze daadwerkelijk tot een deblokkage leiden, en dat ze ervoor zorgen dat de manifeste achterstand die ons blijft achtervolgen – in Het Laatste Nieuws worden de cijfers vandaag nog eens gepubliceerd – toch schrijnend is en moet worden opgelost.

Iedereen die contact neemt met de raad, krijgt te horen dat er een aantal maatregelen zijn genomen, maar dat die nog moeten worden geïmplementeerd en dat er bijgevolg nog geen zicht is op een concrete datum voor de behandeling van haar of zijn dossier. Zelfs voor dossiers die normaliter prioritair zouden worden behandeld, geldt dat de door de raad gegeven info afwijkt van de termijnen zoals die in het Vlaams Parlement werden besproken.

Minister, naar aanleiding van die vaststellingen en met als enige ambitie klaarheid te creëren op het Vlaamse front, heb ik enkele vragen. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de aangekondigde maatregelen – onder andere uw idee om tijdelijke rechters aan te stellen – om de Raad voor Vergunningsbetwistingen naar behoren te laten functioneren? Hoe zal worden gecommuniceerd naar de betrokkenen van wie een dossier hangende is bij de raad, en hoe zal er in een stappenplan worden aangegeven wanneer een en ander wordt behandeld?

Soms zijn we wel eens boos op de grote stad Antwerpen, maar als je een dossier wilt opvolgen in Antwerpen, dan kun je dat perfect digitaal doen vanop je pc en weet je wanneer

je beurt eraan komt. Zo moeilijk kan dat toch niet zijn. Het gaat toch niet over zoveel dossiers om dit ook toe te kunnen passen voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Welke andere maatregelen zullen nog worden genomen om ervoor te zorgen dat de achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen binnen een aanvaardbare termijn wordt weggewerkt? Dat moet dit jaar op de een of andere manier worden opgelost. Nood breekt wet. We moeten nagaan hoe we dat eventueel kunnen bijsturen. In het verleden hebben we bij Financiën voor de behandeling van de beroepen tegen de leegstandsheffing – 23.000 waren er op een bepaald moment – de privésector ingeschakeld om de preadviezen te schrijven om de dossiers binnen een aanvaardbare termijn buiten te krijgen.

Minister, hoe komt het dat er blijkbaar verschillen zijn met betrekking tot de behandelingstermijn van bepaalde dossiers tussen de afspraken die hier in het Vlaams Parlement zijn gemaakt en de reacties die mensen te horen krijgen wanneer ze contact opnemen met de raad over hun dossier?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het is inderdaad een oud zeer. Vroeger had de administratie achterstand bij het verlenen van vergunningen in eerste en tweede aanleg. Onder meer de vorige minister heeft er werk van gemaakt om de procedures wat aan te passen. Dat is nu achter de rug, maar het stropt nu bij het indienen van beroepen en met name bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Er is al heel vaak over gesproken. We krijgen hier ook het verslag van de raad waarbij we proberen om de rechters met de nodige stimulansen op het goede pad te brengen. Maar we zijn er nog niet. Het parlement en de regering hebben een aantal stappen gezet, onder meer met de benoeming van een aantal rechters, met de milieuhandhavers. Toch merken we dat vooral de oude dossiers blijven liggen. Dat kan natuurlijk niet. Het verbaast me dat die raad zelf blijkbaar onvoldoende eergevoel heeft. Als ik in die raad zou zitten – en dit is geen sollicitatie –, zou ik doorwerken om die dossiers af te handelen, al is het maar uit eergevoel.

Minister, het is een zorgenkind voor ons allemaal. Ziet u nog nieuwe mogelijkheden om via een of andere noodgreep een inhaalmanoeuvre voor de oude dossiers te doen?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Minister, ik ga niet herhalen waarom er een achterstand is bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Vorig jaar hebben we via een voorstel van decreet een aantal wijzigingen aan het decreet aangebracht om de raad de mogelijkheid te geven korter op de bal te spelen. Er is een nieuw procedurereglement gemaakt waardoor dossiers sneller ontvankelijk of niet-ontvankelijk konden worden verklaard. Er is een bestuurlijke lus waardoor de overheid de kans krijgt om een vormfout in de procedure aan te passen zonder dat er eerst een volledige vernietiging moet worden uitgesproken. Er is nu voor de raad de mogelijkheid om te kiezen voor het opstarten van een bemiddeling en er zouden hulprechters kunnen worden aangesteld voor het wegwerken van de opgebouwde achterstand. De laatste keer dat de raad hier was, zei men dat men op kruissnelheid was en dat de werking van de raad verbeterd is, maar dat er nog een achterstand was voor de dossiers – 1188 dacht ik – uit de eerste twee werkjaren. Men gaf ook aan dat men niet goed wist hoe men die achterstand zou kunnen wegwerken.

Op 27 juni 2012 is dit voorstel van decreet goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Het procedurereglement is intussen aangepast, maar er zijn nog geen hulprechters. Ik heb in de hoorzitting gezegd dat ik vond dat u de boer op moest gaan om ervoor te zorgen dat er hulprechters komen.

Minister, welke stappen hebben u en de raad intussen gezet om de mogelijkheden uit het voorstel van decreet te benutten? Het nieuwe procedurereglement is van toepassing op alle dossiers die binnen zijn gekomen sinds 1 september 2012. Tijdens de gedachtewisseling met

de leden van de raad over het nieuwe jaarrapport, stelde ik voor om de nieuwe instrumenten zo snel mogelijk te evalueren om de effectiviteit ervan te kunnen inschatten en waar nodig bij te sturen. Is dit reeds gebeurd of mogen we dat in de toekomst verwachten? Kunnen we de cijfers van het jaarverslag 2011-2012 in geactualiseerde vorm krijgen? Nu moeten we ons baseren op tellingen van 31 augustus 2012 en als we moeten wachten op het volgende jaarverslag, is er weer een halfjaar voorbij. Klopt het dat voor de aanstelling van hulprechters ook buiten de bestaande Vlaamse administratieve colleges wordt gezocht? Waaruit zou een eventuele vergoeding kunnen bestaan? Wat zou dit kunnen betekenen voor eventuele interessante profielen binnen de Vlaamse overheid die niet bij een rechtscollege werken?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Ceysens, u stelt natuurlijk vrij gedetailleerde vragen die ik niet op voorhand heb gekregen. Ik zal aan de verslaggever antwoorden op uw kwantitatieve vragen bezorgen zodat het in het verslag kan worden opgenomen. Ik denk dat u ook niet verwacht dat ik op elk element kan antwoorden. De heer Van Mechelen heeft duidelijke vragen over de procedure gesteld die u ook opnieuw stelt.

Onmiddellijk na de wijziging van de Vlaamse Codex door het Vlaams Parlement, heb ik ter goedkeuring twee besluiten voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Voor het zomerreces werd het procedurebesluit voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen goedgekeurd. Op 16 november werd ook een organisatiebesluit principieel goedgekeurd. Dat maakt het mogelijk om een selectieprocedure voor tijdelijk aanvullende rechters bij de raad te regelen. Er moet dan volgens de procedure met de vakorganisaties overleg worden gepleegd. Dat is afgerond op 18 januari 2013 met een eenparig protocol. Op dit moment wordt de opmerking van de Raad van State verwerkt, waar het na het protocol naartoe moet. Tegelijkertijd bereidt mijn administratie de oproep voor de kandidaatstelling voor de tijdelijke aanvullende rechters voor om deze samen met de definitieve goedkeuring van het organisatiebesluit te laten goedkeuren door de Vlaamse Regering, zodat we geen tijd verliezen. Als alles goed loopt, is dat deze week vrijdag.

Na de publicatie van de oproep in het Belgisch Staatsblad hebben kandidaten een maand om hun kandidatuur in te dienen. Zoals reeds eerder gesteld, wordt in de eerste plaats gedacht aan de bestuursrechters van het Milieuhandavingscollege die op korte termijn ingezet kunnen worden. Daarnaast wordt ook een open oproep georganiseerd naar externe kandidaten. De Raad voor Vergunningsbetwistingen zal de organisatie van de selectieprocedure en de voordracht aan de Vlaamse Regering op zich nemen.

De aanvullende raadsleden worden in de eerste plaats aangesteld met het oog op het behandelen van de dossiers uit het verleden. Ik ben het eens met collega Van Mechelen dat we die achterstand zo snel mogelijk moeten kunnen wegwerken.

U stelt een vraag over andere maatregelen om de achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen weg te werken. U weet dat we sinds de start van de Raad voor Vergunningsbetwistingen al continu een aantal verbetermaatregelen hebben genomen. Ik verwijs opnieuw naar de decreetswijziging en het procedurebesluit. In het begin waren dat de voorwaardenverlagingen. We hebben de procedure ondertussen geoptimaliseerd, onder meer door het invoeren van een vereenvoudigde behandeling. Zo kunnen vorderingen die niet-ontvankelijk zijn, versneld afgehandeld worden. Er zijn ook andere rechtstechnieken. Ik denk aan de versnelde rechtspleging, de bestuurlijke lus, de bemiddeling enzovoort.

Uit een eerste evaluatie, hoewel het nog te vroeg is voor een echte evaluatie, zal moeten blijken of deze technieken kunnen bijdragen tot een afname van het aantal dossiers en een versnelde doorlooptijd. Net als jullie, verwacht ik dat dat wel het geval zal zijn.

Wat betreft uw vraag naar communicatie, heb ikzelf geen andere berichten dan dat men deze gegevens aan de betrokkenen mededeelt. Voor de dossiers met achterstand uit het tweede werkjaar is in een oplossing voorzien door de aanstelling van de tijdelijke aanvullende

raadsleden. Voor de dossiers van het derde werkjaar heeft de raad in zijn beleidsplan er uitdrukkelijk voor gekozen om voorrang te geven aan de dossiers die werden ingediend vanaf september 2011. De raadsleden hebben dat hier duidelijk gemaakt aan jullie.

Een behandelingstermijn voor vernietigingsaanvragen voor de dossiers daarna, is gemiddeld één jaar. Een vernietiging met schorsing is gemiddeld anderhalf jaar. Dat is misschien ook al een antwoord op uw laatste vraag. De behandelingstermijn is afhankelijk van het werkjaar waarin het dossier is ingediend. De raad verzekert mij dat de prioriteitenorde duidelijk gecommuniceerd wordt aan de procespartijen indien zij de raad contacteren.

Het dossier is hier al vaak aan bod gekomen. Ik denk dat we nu alle mogelijke maatregelen die we konden nemen, ook hebben genomen. Ik hoop dat we met de aanstelling van de tijdelijke rechters, waarbij we nu echt in het laatste element van de procedure zitten, nu snel ook de achterstand kunnen wegwerken. Net als collega Ceyskens ben ik benieuwd naar de eerste evaluatie van de rechtsmogelijkheden die we extra aan de raad hebben gegeven.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, dank u voor het antwoord. Ik heb nog twee opmerkingen. Het is toch wel hemeltergend dat de rechters van het milieucollege vorig jaar gemiddeld vijftien dossiers per rechter hebben behandeld. Waar zijn we mee bezig in Vlaanderen?

Ik heb alle begrip voor de moeilijkheden om een en ander te implementeren. Mijn resolutie met betrekking tot wijzigingen in de procedure is ondertussen meer dan twee jaar oud. Persoonlijk betreur ik dat we zoveel tijd verloren hebben.

Ik stel voor dat we misschien voor het zomerreces, ergens in juli, tijd maken om een tussentijdse evaluatie te krijgen om te weten of het nu werkt of niet. Blijven zeggen tegen de mensen dat we bezig zijn en de achterstanden blijven opstapelen, is voor niemand van ons nog uit te leggen.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Ik wil de laatste vraag van de heer Van Mechelen bijtreden. Ik heb die hier trouwens ook gesteld tijdens de hoorzitting. Er was toen toegezegd dat we tussentijds een evaluatie zouden doen.

Minister, ik ben blij dat vrijdag op de regering de hulprechters geagendeerd staan. Het is heel erg lang, van 27 juni tot april, tien maanden, om het op de regeringstafel te brengen. Ik mag hopen dat er ondertussen actief is gezocht naar kandidaten, want als de regering dat openstelt en na een maand moet vaststellen dat er geen kandidaten zijn, dan staan we even ver als vandaag.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Drie raadsleden van het Milieuhandhavingscollege zijn zich aan het voorbereiden. Ik heb de goede verwachting dat we die drie toch al zeker hebben. Misschien komen er bij de oproep nog mogelijkheden. Procedures moeten gevolgd worden. Aan de Raad van State moet je advies vragen. Je moet een protocol hebben met de vakorganisaties. Dat zijn allemaal elementen waarin is voorzien en waar ik uiteraard niet van kan afwijken. Ik heb het voorbereidend werk gedaan om ervoor te zorgen dat we na de openstelling wel kandidaten zullen hebben, tenzij er plotseling iets ongelooflijks gebeurt. Ik ga ervan uit dat dat niet het geval is.

De voorzitter: We hebben inderdaad die tussentijdse evaluatie toegezegd. De mensen van de Raad voor Vergunningsbetwistingen waren ertoe bereid om voor het zomerreces al een eerste nieuwe balans op te maken zodat we niet moeten wachten tot het nieuwe jaarverslag dat in het najaar komt. We zullen dat met de raad trachten te organiseren, misschien ook samen met de ombudsman die opnieuw een aantal aanbevelingen heeft geformuleerd over de werking

van de raad. Vorige keer hebben we dat ook samen met de ombudsman gedaan. We zullen dat trachten een van de volgende weken, alleszins voor het zomerreces, nog te organiseren.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

■